

CUPRINS

» INTRODUCERE	5
---------------	---

PRIMA PARTE

GRĂDINĂRITUL DE LA A LA Z	7
» Grădinăritul fără efort este posibil?	7
» Agricultură organică sau chimică?	7
» A grădinați cu respect	8
» Idei adunate de peste tot	8
» Începeți cu bine	9
» Porniți de la zero... fără efort	14
» Metoda cultivării în careuri... transformată	18
» De la metoda cultivării în careuri la metoda cultivării în straturi înălțate	20
» Îngrășământul: un element esențial în orice grădină de legume care necesită îngrijire minimă	24
» Amenajarea unei grădini de legume frumos încadrate	28
» Amenajarea unei grădini de legume comestibile	30
» Amenajarea unei grădini de legume pe balcon	31
» Cum amenajați o grădină de legume în casă?	39
» Menținerea unui sol de calitate	40
» Rotația culturilor	51
» Răsadurile	54
» Accelerarea sezonului de grădinărit	59
» Semănarea legumelor în interior	61
» Metoda semănării legumelor în exterior	72
» Conservarea semințelor	75
» Întreținerea grădinii de legume vara	76
» Recolta	86
» Conservarea legumelor	87
» Întreținerea grădinii de legume toamna	89
» Probleme și soluții	90

A DOUA PARTE

LEGUME RECOMANDATE PENTRU GRĂDINĂRITUL FĂRĂ EFORT	113
» Glosar	156
» Bibliografie	156
» Index	157

Foto: www.jardinerpareseux.com

Dedic această carte fiului meu, Mathieu, și prietenei lui, Catherine Sylvain, a cărei pasiune pentru legume mi-a stârnit interesul de a depune, treptat, un minimum de efort și al cărei entuziasm debordant m-a determinat să privesc iarăși legumele cu toată fascinația pe care o merită ele.

Introducere

Amenajez grădini de legume încă din copilărie. De la ce vârstă, nu pot spune, iar tata, mentorul meu într-ale grădinăritului, nu mai trăiește ca să-mi aducă aminte. Dar la noi acasă, fiecare copil avea propriul petic de pământ destinat cultivării grădinii, încă de la o vârstă fragedă, de când era în stare să pună mâna pe săpăligă, îmi imaginez.

Grădina de legume a familiei noastre era foarte tradițională: straturi bine distanțate, arate în profunzime în fiecare primăvară, plivite adesea etc. Acolo aveam chiar și „grămada de compost“ în aer liber, unde semănam întotdeauna dovlecei (acest lucru se întâmpla înainte ca progresul să curețe grădina de compost, punându-l în ghivece de plastic). Existau suișuri și coborâșuri, desigur (îmi amintesc mai ales anul în care un copac a căzut, în toiul verii, peste peticul meu de pământ unde-mi amenajasem grădina de legume, distrugându-mi toate recoltele), și deși nu cred că recoltele mele erau atât de spectaculoase, eram atât de mândru să-mi arăt roadele la concursul de horticultură pentru tineret pe care îl organizam în fiecare an, în zonă. Am câștigat chiar și câteva premii, dar, trebuie spus, concurența nu era acerbă.

Când am plecat de acasă, ca să mă mut într-un apartament, mi-am pierdut accesul la curtea cultivabilă din spatele casei, o stare sublimă și de invidiat pe care nu aveam s-o mai regăsesc decât peste 20 de ani. Mi-am petrecut, așadar, două decenii cu mutatul și cu schimbatul cartierelor și rareori am reușit să îngrijesc o grădină de legume mai mult de trei ani. Și ce legume! Uneori, în grădini comunitare, alteori, pe terenuri virane, alteori, pe balcon, alteori, pe terasele amenajate pe stânci, câteva tentative de a cultiva legume în apartament etc. Am ajuns în sfârșit la casa unde locuiesc în prezent, cu o curte în spate asfaltată! Acum, asfaltul a dispărut. Există din nou pământ de grădină împrăștiat peste tot, ceea ce-mi permite să-mi amenajez grădina „cum trebuie“. Dar nu mai am o grădină de legume, cel puțin, nu în sensul strict al cuvântului. Cultiv legume, desigur, dar sunt amestecate cu plantele mele decorative. Și de ce nu?! Legumele sunt la fel de frumoase ca oricare plantă.

Pe parcursul acestor schimbări, ideea pe care o aveam despre grădina de legume și cum să o îngrijesc a evoluat foarte mult și, cu siguranță, va continua să evolueze. Am descoperit că multe practici la care recusesem erau ineficiente, chiar dăunătoare, că uneori este posibil să crească mai multe legume într-un spațiu mic decât într-unul mare, că o grădină de legume trebuie – mai presus de orice –, să fie la îndemână etc.

Planurile mele de viitor? Privesc cu seriozitate acoperișul casei mele, care are o pantă micuță, ca pe o posibilă grădină de legume. Acolo, sus, există mult spațiu și lumină puternică. Însă accesul mă deranjează: nu-mi place să urc scările!

Și trebuie să mă gândesc la bătrânețe. Mă imaginez la 95 de ani, într-un scaun cu rotile, având grijă de tăvițele mele mobile, pe LED-uri. Într-adevăr, un grădinar grădinărește pentru totdeauna...

Cultivați legume frumoase!

Larry Hodgson

PRIMA

PARTE

Foto: National Garden Bureau

GRĂDINĂRITUL DE LA A LA Z

GRĂDINĂRITUL FĂRĂ EFORT ESTE POSIBIL?

Da, este posibil, dacă este grădina de legume a altcuiva! Serios, aceasta este, într-adevăr, prima întrebare pe care trebuie să v-o puneți. Am dreptul să cultiv legume și să mă prefac că grădinăresc fără efort? Deoarece, evident, trebuie să recunoașteți, îngrijirea unei grădini de legume nu este ușoară. Dacă nu aplicați metodele grădinăritului fără efort, aceasta este forma de grădinărit care necesită cea mai multă muncă, după cultivarea pomilor fructiferi. Legumele sunt plante pretențioase, mult mai pretențioase decât plantele perene, anuale sau arbuștii și nu tolerează niciun moment de relaxare din partea grădinarului. Dar tocmai acesta este motivul pentru care ideile grădinarului care grădinărește fără efort pot fi atât de interesante. Există o modalitate de a vă reduce munca „obișnuită” într-o grădină de legume cu cel puțin 80%, dacă aplicați anumite metode foarte simple. Așadar, grădinăritul fără efort va necesita muncă, evident, dar mult mai puțină decât ați putea crede.

Pe de altă parte, dacă nu sunteți, într-adevăr, dispuși să faceți un minimum de efort, dacă grădinăritul este pentru voi o sarcină anevoioasă și nesfârșită de care v-ați putea lipsi bucuroși, dar pe care trebuie s-o practicați, deoarece aveți pământ și oricum trebuie să aveți grijă de el, închideți cartea și duceți-vă în altă parte. Există alte cărți în seria „*Idées du jardinier paresseux*” care vă pot ajuta să vă simplificați munca pe peticul vostru de pământ (mai ales „*Les 1500 trucs du jardinier*”). Nici măcar să nu vă gândiți la grădinărit, o activitate întotdeauna pretențioasă. Concentrați-vă, în schimb, pe eforturile de a înlocui gazonul cu plantații mai puțin pretențioase, cum ar fi paturile de flori formate din plante perene, bulbi, plante anuale, arbuști etc.

Este nevoie de o anumită pasiune pentru grădinărit ca să începeți să cultivați legume sau să fiți atât de săraci, încât să cultivați legume pare a fi singura modalitate de a vă asigura hrana. Veți investi mult efort și multe ore de muncă în grădina voastră de legume, mai întâi să o amenajați, iar apoi să o îngrijiți. Dacă nu vă face plăcere, dacă nu sunteți dispuși să investiți timp și efort, rezultatele voastre vor fi descurajatoare. Dar dacă vă place să cultivați plante, dacă vi se pare interesant să vedeți tulpinițe încolțind, dacă recoltarea propriilor legume este plină de satisfacții, atunci vă veți bucura, într-adevăr, de această carte.

AGRICULTURĂ ORGANICĂ SAU CHIMICĂ?

Astăzi, abia dacă vă mai puneți această problemă, nu doar pentru că multe dintre cele mai toxice produse sintetice au fost retrase de pe piață (aproape că nici n-au mai rămas pesticide sintetice încă omologate pentru legume), dar mai ales pentru că grădinarii moderni sunt mai bine informați asupra subiectului.

Dar mișcarea „bio“, organică, pentru care am un respect enorm, a acceptat ca fiind adevărate anumite metode îndoielnice, cum ar fi plantarea în funcție de fazele lunii și săpătura dublă, fără să pună prea multe întrebări. Sunt un sceptic înnăscut: vreau să am dovezi, înainte de a face ceva. Și nu mă consider mai puțin grădinar bio doar pentru că nu trec prin ritualul dinamizării soluțiilor, înainte să le aplic și nici nu plantez coarnele vacii în cele patru colțuri ale grădinii mele, pentru a concentra mai bine energia solului. Pentru mine, agricultura organică înseamnă să respect natura. Evit produsele toxice, aplic pesticide cât mai puțin posibil, chiar organice, și nu folosesc îngrășăminte în exces, nici măcar organice.

Pentru mine, agricultura organică înseamnă...

Tratați-vă grădina de legume cu RESPECT.

A GRĂDINĂRI CU RESPECT

Cum să vă explic în câteva cuvinte modul meu de a cultiva grădina de legume? Este organic, dar nu extremist și mai mult pragmatic decât ezoteric. Mi-am rezumat ideile în șapte principii care mi-au dat rezultate excelente și pe care le-am reunit sub acronimul RESPECT.

Rotație: asigurați întotdeauna o rotație a culturilor.

Environment [Mediu înconjurător]: alegeți mediul potrivit pentru grădina de legume și pentru fiecare plantă.

Sol: mențineți calitatea solului arând cât mai rar posibil și asigurați-vă că este mereu fertil și nu are buruieni.

Paillis (îngrășământ – în limba franceză): aplicați-l întotdeauna, fără excepție.

Evițați monoculturile: ele nu fac decât să atragă dăunători.

Cultivați soiuri rezistente: nu veți avea probleme.

Tolerați animalele benefice: rolul lor este să vă ajute.

Veți vedea că este foarte ușor să obțineți recolte excelente cu puțină muncă dacă vă tratați grădina de legume cu RESPECT.

IDEI ADUNATE DE PESTE TOT

Metodele pe care le promovez pentru grădina de legume provin din diferite surse. Există, desigur, metode vechi și consacrate care au dat întotdeauna roade, precum și metode adaptate din alte tipuri de grădinarit (folosirea ziarelor, ca o barieră împotriva buruienilor, de exemplu) sau idei culese din diferite cărți și reviste, dar trebuie să recunosc că metoda grădinaritului în straturi înălțate m-a influențat foarte mult.